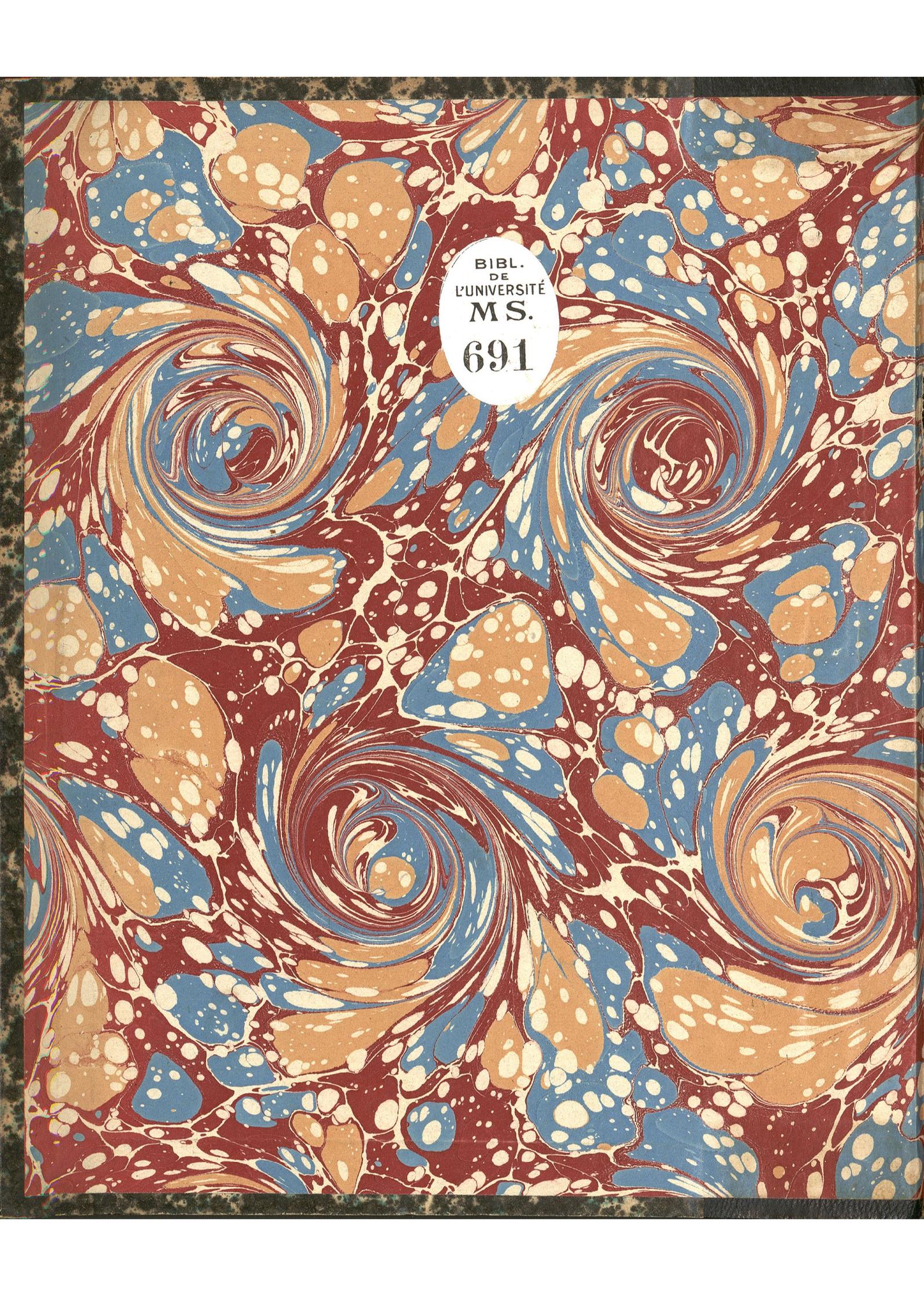

UNIVERSITÉ DE PARIS

FACULTÉ
DE
THÉOLOGIE
DE PARIS
THÈSES

BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
M.S.
691

The image shows a book cover with a complex marbled pattern. The pattern consists of large, swirling, organic shapes in shades of blue, brown, and cream. The swirls are arranged in a somewhat regular grid, with each swirl containing smaller, more intricate patterns of the same colors. The overall effect is dense and visually busy. In the center of the cover is a white oval label with black text.

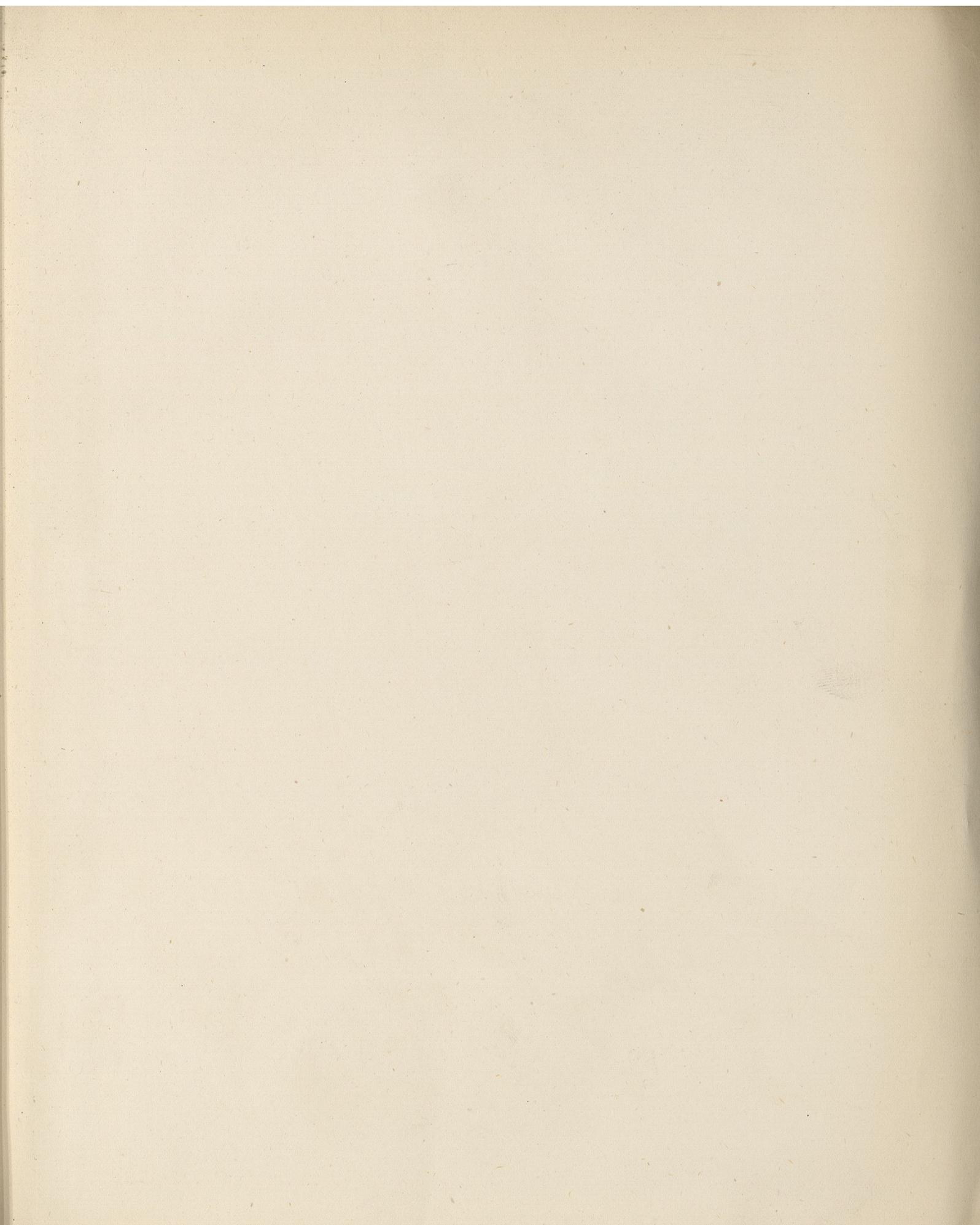
BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.

691

Volume de 318 feuillets
(moins 33, 143, 220, 238, 239, 272, 301, 302)

20 Juin 1912.

Examen le 6 Juillet
sur le mardi 7 juillet à 1 h.

86

Chère lettre
pour la Licence
en Théologie.

Blanchu...

M^r l'abbé Bargis.

18

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

F. M. J.

87

De efficacia Sacramentorum.

Aliquam saltem efficaciam Sacramentis
vident fatentur etiam Protestantes, sed in eo
non vixi consentiunt et praesertim multum
a Catholicis discrepant.

Lutherani enim et Calvinistae arbitrantur jus-
tificationem non obtineri per infusionem gratiae,
sed per justitiae Christi fide apprehensae impu-
tationem, docent Sacramenta gratiam non conferre
verum solummodo donec esse ad excusandam fidem,
quae justitiam Christi apprehenditur et imputatur,
licet quandoque magnificis verbis de illorum
efficacia loquantur.

Unde, juxta ipsos, verba in administran-
dis Sacramentis profertur, non sunt consecra-
toria, sed tantum concionatoria.

Catholici contra ex hoc appposito deficiente
principio, quod fuerit dispositio tantum particeps
est, docent Sacramentis Verba Legis esse
proprium quantum efficientiam verèque man-
seu gratiam Sacramenta continere quam signi-
ficant eamque non potentibus obicem conferre,
et si ipsi a Deo invitati, ut aiunt, enoperentur
unde dari intrinsecum dixerint inter veteris

ae Novae Legis Sacramenta, et verba quibus
conficiuntur Sacramenta esse Consecratoria,
autem Consecratoria, quoniam tamen ex parte
suscipientis, si adultus sit, necessariae Dispositiones
excludant, imo plane eas requirunt cum ex Eccl[esi]ae
Doctrinâ sine ipsis, seu sine bono motu fructus
nullatenus percipi possit.

Cum igitur in hac efficaciâ quam Sacra-
menti tribuimus, totius Controversiae Divinae
caput consistat, totius difficultatis solvenda nodus
simpleretur, totius erroris confutandi principium
reponatur, operae pretium est stabilienti

Sequentem de hac re Propositionem:

Sacramenta Novae Legis
gratiam obrem non ponentibus,
ex opere operato produunt

Haec Propositio firmiter est tenenda ac
de fide et probatur, ex Scripturâ Sacrâ, Sanctis
Patribus, perpetuo ac Constanti Ecclesiae sensu
et ipsâmet ratione;

Atque hinc praecipuis argumentis probatur
Sacramenta continere gratiam quam signi-
ficant eamque conferre non ponentibus obrem
et quidem ex opere operato seu ex rebus
intra et propria. Ergo firmiter omnino
dictae propositioni est adhaerendum.

Probatur minor argumentis:

1° Est definitio nostra propositio, ut constat ex
Decreto Concilii Florentini ad Armenosque sic se
habet: Novae Legis Sacramenta multum a Sacra-
mentis differunt antiquae Legis; illa enim non
conferunt gratiam, sed eam solum per passionem
Christi dandam figurabant; haec vero nostra
continent gratiam et ipsam dignè suscipientibus
conferunt.

Et ex Concilio Tridentino quod definit, sessione
7, canone 2, Sacramenta Novae Legis a Sacramentis
antiquae Legis aliter quam per caeremonias et ritus
differre: Ergo differunt per modum gratiam produ-
cendi. Expressè loquitur in Canonibus C, 7, 18,
his verbis: Si quis dixerit Sacramenta Novae Legis
non continere gratiam quam significant, aut gratiam
ipsam non potentibus obicem non conferre, quasi signa
tantum externa sint, acceptae per fidem gratiae vel justitiae,
et novae quaedam Christianitatis professionis, quibus apud
Romios censentur fideles ab infidelibus anathema
sit - Si quis dixerit non dari gratiam per huiusmodi Sacramen-
ta semper, et omnibus quantum et ex parte Dei, etiam
si rectè ea suscipiant, sed aliquando et aliquibus, anathema
sit. Si quis dixerit per ipsa Novae Legis Sacramenta vel opere operato
non conferri gratiam, sed solum fidem Divinae promissionis ad
gratiam consequendam sufficere, anathema sit. Ergo 1° est de
fide Sacramenta a D. N. J. C. instituta ^{ex opere operato} conferre gratiam,
potestis obtinendis, conferre.

voir à la fin une page oubliée ici (A)

Ergo ex opere operato Sacramenta quotiens habent
sibi amorem

Quid sit enim per Sacramenta gratiam ex opere
operato proveni, nisi per actiones sacras, quotiens
à Christo sunt institutae homines justos fieri.

Atque manifestum est ex Verbo Dei haec omnia
scilicet remissionem peccatorum, sanctitatem animae et
Spiritus Sancti infusionem ipsi actioni sacramentali
iniquo Sacramento quotiens à Christo est instituta
attribui. Ergo 1° Ex Sanctis Litteris probatur nostra
propositio.

3° Probatur ex traditione perpetua

His fultis Sacris verbis patet constantem tradi-
tionem Sacramenta regere sanctitate propria et
ex se parere gratiam, ubi suspiciens impedi-
menta non opponat.

Tunc argumentorum genera ex verbis illorum
instituantur possunt; primum ex illorum admi-
ratione pro efficientia Sacramentorum; secundum
ex exemplis quae exhibent ad illam deperitiam
tertium ex Comparatione illius cum fecunditate
B. Virginis Mariae

1° Patet hinc inferunt Baptismum fidemque
de reliquis Sacramentis ex ^{eorum} ~~eorum~~ Dicendum
admiratione esse dignissimum quia magnificentia
habet effectum cum summo simplicitate
conjunctionem: «Cantem simplicitate, inquit Tertullianus»

» sine pompa, sine apparatu novo aliquo, Denique
» sine sumptu, homo in aquam demissus, et
» inter pauca verba tristes, mendicis resurgit... Nonne
» miserandum lavacro dilui mortem? »

« Aqua cum nihil aliud sit quam aqua, subicit
« S. Gregorius Nyssenus, superna gratia benedicta
« ei, in sanguine mente percipitur renovat, generatio
« nem; » quibus Consentient S. Joannes Chrysostomus:

« In aqua, inquit, fingitur et formatur fidelis,
« animas rationales et spirituales aqua producit,
« aqua momento perficitur: » Nec minus percipiente

S. Cyrillus: « Spiritus, inquit, efficacitate, aqua
« in vinum quandam et ineffabilem vinum transforma
« tur, omnique demum in quibus fuerit, sanctificata. »

Atqui hec præclara economia absurda foret
et falsitate plena, si Sancti Doctores hæreticis
consentirent; absurda quidem, cum nil esset
mirabile et singulare in effectibus Baptismi, si
nihil habeat, nisi nudam vacuumque significatio
nem; et ad hoc tantum valeat ut excitet fidem,
falsa verò, cum illorum verba Contrarium sonent,
scilicet, lavacro dilui mortem, aqua renovari generationem,
animas rationales et spirituales aqua produci, aquam
in vinum et ineffabilem vinum transformari.

Ergo illi mirari aquae Baptismatis effectus,
non intelligi possunt a Patribus aliter quam
sensu Catholico, scilicet Baptismum gratiam
conferre actione ipsa Sacramentali.

Quae vero de Baptismo dicuntur, ut se primis
Sacramentorum, ceteris conveniunt, juxta illorum
mentem, dicente etiam Tertulliano de plenique
Caro abluatur, ut anima emaculetur. Caro ungitur
ut anima Consecretur. Caro signatur ut et anima
muniat. Caro manibus impositione adumbratur
ut anima spiritu illuminetur. Caro corpore et
sanguine Christi recitur, ut et anima Deo
sagineatur.

Ergo ex opere ipso operato, in anima infusa
gratia, et producit effectus spiritualis, unum
cuique Sacramenta propria.

II. Proponunt etiam Patres quaedam illius
Certissima exempla quae naturae ipsae suggerunt.
Dicitur enim: 1° tantam esse vim aquae divinitus
insitam ad homines sanctificandos, quantum
ab initio habuit, ac gignens pisces: « Nos piscemur
» ait Tertullianus, secundum Salvatorem nostrum
» Jesum Christum in aqua nascimur, nec aliter quam
» in aqua permanendo salvi sumus; Primis aquis
» praeceptum est ammare pisces, primus liquor
» quod viveret dedit, ne mirum sit in Baptismo,
» Si aquae ammare nonerent. » Primum dicitur est, ait

S. Joannes Chrysostomus: producant aquae reptile ani-
"mae vivens: ex quo autem Jordanis alveum ingre-
"ssus Christus, non amplius reptilia animarum
"tum, sed animas rationales et spiritualia aquae
"produxit."

Pari rursus contendunt renasci hominem spirituale
per Baptismum quae nascitur carnaliter per naturam
"Si quis mihi dubitando, inquit S. Gregorius Nyssenus,
"negotium exhibeat, interrogetur quae ratione aqua
"regeneret: Dicam optimo jure ad eum: Ostende mihi
"modum necessitatis quae fit secundum carnem, et ego
"eam regenerationis quae secundum animam fit, exponam."

Eadem de re luculentum est S. Joannis Chrysostomi
testimonium: "Quod est, inquit, uterum, embryoni, hoc
"est fidei aqua, quae in utero formatur, tempore in digne
"quod in aqua minime, sed in momento omnia perficiuntur."

3° Si volunt aquam Spiritus Sancti virtute ad produc-
"tam quaeque promovere, quomodo aqua in flammam
"properta, si ignis supponatur, exstuat, et comburens vim
"Quemadmodum infusa lebetibus aqua, ait S. Cyrillus
"si almo vertitur igni vehementi viri qui concepit, ita
"Spiritus efficacitate similis aqua in Divinam quam
"dam et ineffabilem vim transformata, omneque
"demum in quibus fuerit, sanctificat."

4° Non ab uno peculiari experimento exemplum
"patunt, sed eper rei totam invocant naturam omnem
"Quod si mihi rursus contra subiciat, inquit S. Gregorius, quomodo aqua
"regeneret?"

a claudis uentis et rehaerentibus. Quomodo humida
aerque infirma natura, homo fit? Atque de omni
creatura ita oratio progrediemur in unaqueque re ex
bitur. Quae caelum? Quae terra? Quae mare? Quae res
a singularibus, ubique uis divina et efficacia incomprehensibilis.

Hinc oritur illud argumentum:
Exempla quae cum magno studio Patres exponunt
non ut inutilia et inepta dantur, sed ut similitudo
et expressiva virtutis Sacramentorum. Atque inuicta
et ineptissime illa congerunt Patres si non crederentur.

Baptismum et alia Sacramenta gratiam uoluntate
accepta diuinitus et ex opere operato producere,
ad quae enim non est signum uisus uisus gignens
sed ueritate uisus duo procedat uisum, ut uisus uisus
proprio Concipit, Delineat, perficit ambiguum.
neque dici potest uis Comburendi aquae feruente
entaneos. Denique stultum esse negare quae
cumque in caelis, in terra et in mari fuerint
Causis secundis et opere operato procedere: his uisus
penitentis tamque opportunis exempli Sacri Doctores
tum Ecclesiae Catholicae mentem diserte aperiant, tum
confutunt haereticorum aduersam sententiam.

III Non a natura tantum sed et a principibus
Christiane Religionis quodam rei testimonium
afferunt: aut enim non minus esse aquam
Nam ad abluendum quam faciem fuerit. Beatis
Virgo Maria ad parturientem Saluatorem.

a Cœni humini renascenti, inquit S. Leo, aqua Baptis-
matis instar est uteri virginalis, eodem Spiritu repleto
fontem, qui repletur et Virginem... Dominus Jesus cui
virginem quam sumpsit in utero Virginis ponit in fonte
Baptismatis. Cecit aqua quod Cecit Mater: virtus
enim Altissimi, quae fecit ut Maria pareret Salvatorem
eadem fecit ut regeneret unda Credentem.

Atqui ab utero Virginali Dominus Jesus vere et
proprie prodit, sic enim obumbravit illi virtus
Altissimi, ut vere Salvatorem, tam stupendo favore
gravidato pepererit; ergo à pari sui replet Spiritus
Sanctus fontem Baptismatis Christianum; unde
consequens est Baptismatis Sacramentum et
alia signa sacro suo effectus ex opere
operato, juxta doctrinam Sanctorum Patrum
exercere.

4° Probatur perpetuo et constante
Ecclesiae sensu.

Quod nunc spectat ad perpetuum et constantem
Ecclesiae sensum, praeter verba Symboli Niceno-
Constantinopoli: Confiteor unum Baptisma
in remissionem peccatorum, ipse loquitur ex
infantiam Baptismo, qui efficax semper habetur fuit,
etsi in infantibus fidem excitare nequeat.

Insuper olim in universa Ecclesia non modo Bap-
tismum, sed et Confirmationem et Eucharistiam pueris
Data fuisse tenent; quem morem etiam nunc Graeci
et Orientales observant. Tandem amentibus, dormientibus,
omnique per morbum ingravescentem rationis usu
Debetatis Sacramentum Baptismum legitime ministran-
batur, cuius rei memorabilis S. Augustinus exem-
plum prodit lib 4 Confessionum, Cap 4 de quodam
amico suo qui cum febribus laboraret, jacuit vix
sine sensu, in sudore lethali, et cum desperaretur, Bap-
tismum accepit mesciem et mente atque sensu plene insensum.

Unde hoc argumentum:

Vel dicendum Sacramenta infantibus, dormientibus
et alia quamvis causa, rationis usu carentibus,
amentibus, frustra dari, vel si dari credantur uti-
liter, necessario erit fatendum, quod quaedam ex opere
operato producant, atqui Lutherani ipsi et Calvini
sui iudicibus hi hominibus non dantur inutiliter
Sacramenta; infantes enim ipsi baptizant; ergo
fatentur necesse est sacramenta suos effectus et
opere operato producere.

Probatior major. Cum dantur inutiliter Sacramenta
quando certum est suos effectus habere non posse, atqui si gratia
ex opere operis non producant, sed active tantum valeant
ut nutrant fidem vel excitent, manifestum est quos effectus
in infantibus dormientibus et amentibus habere non possunt qui ad
credere illiusmodi divina non valeant, cum neque habeant unum liberatum, neque quidem scientiam
Ergo etc.

5° Probatum ex rationibus

Theologicis

92

- 1° Ex definitione Sacramentorum: Non enim virtute polleant divinitus insita ad gratiam producendam, certe in ipso fonte ipsoque principio ab omnibus Ecclesiasticis scriptoribus turpissime eructum est; atque ideo redundat error in universam Ecclesiam, cujus sensum expresseverunt; ita enim ad unum omnes Sacramenta definiunt ut illis gratia et in operi producenda efficiantiam viderent. Ergo ex opere operato Sacramenta Deo ita volente, produunt gratiam.
- 2° Ex discrimine inter Baptisma Christi et Baptisma Joannis; Ingenium enim inter illos datur discrimen, ex his Evangelii verbis Matth. III 11. Ego quidem baptizo vos in aqua in poenitentiam, ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni. Atqui tantum non existeret discrimen, si baptisma Christi gratiam per se non produceret; siquidem Baptisma Joannis eandem vim habebat fidem excitandi.
- 3° Ex necessitate Baptismi. Non esset enim necessarius necessitate medii, nam fides aliis mediis tam efficaciter vel efficacius excitari potest, verbi gratia, lectione Evangelii, meditatione passionum et mortis Christi, concione vehementi, etc.
- 4° Tandem ex absurdis Coniectariis.

Qualia enim Sacramenti tam in adstantibus quam
in suscipiente proceri potest esse abundantiore, quia
quia non repugnat fidem eorum magis excitari.
Ergo non ad excitandam fidem tantum sed ad illam
provocandam et quidem ex opere operato instituta
sunt Sacramenta, et ipsi rationibus Theologicis
Insuper habet sensus perpetuus et constantem
fuerit Ecclesiae quae firmiter probatur, ut vidimus, per
Sanctos Patres et ex Scriptura sacra. Ergo certum
est talem esse vim Sacramentorum Novae Legis
ut quatenus contineant eoque conferant ex opere
operato, non ponentibus obicem.

Hinc sequitur:

- 1° Haec ipsa sacramenta intrinsece et quoad effi-
ciam a Sacramentis antiquae Legis differre, non
solum autem extrinsece, ut novatores contendunt,
quod jure canone II sancit Concilium Tridentinum.
- 2° Verba quibus conficiuntur Sacramenta Conve-
nientia, non vero Concionatoria esse, ut adversarii
assument Cohærenter ad proprium Systema deo fide
quae per Sacramenta excitatur ac nutritur.
- 3° Non omnia Sacramenta Novae Legis esse inter
se paria, nec esse ad salutem superflua, prout
eodem principio deducunt Novatores, sicut acce-
perunt eadem Tridentina synodus, canone III et
Canone IV

Hæc sunt præcipua, nostræ principii Conventione
quod si subvertantur, et istae evanescant necesse est.

Page oubliée après la 3ème.

13

Ergo 1° et de fide sacramenta a D. N. J. B. instituta
ex opere operato gratiam, positum ponendis,
conferret.

2° Probatur ex Scriptura Sacra:

Et enim Christus Joann III. 5. De Baptismo
loquens ait: Nisi quis renatus fuerit ex aqua
et spiritu Sancto non poterit intrare in
regnum Dei. Paulus ad Ephensis. V, 2°: Christus
visitavit Ecleriam, et seipsum tradidit pro ea,
ut illam sanctificaret, mundans lavacro
aquae in verbo vitae, atque ad Coloss III 5° Salvemur
nos sicut per lavacrum regenerationis et renovationis
spiritus Sancti. Hinc etiam Petrus, in Actibus Apo-
tol II. 38° Dicebat Compunctis Jucis: Baptizetis
unusquisque vestrum ... in remissionem peccatorum,
et ibidem XXII. 16. Annuntia Saulo: Exurge et
baptizare, et abluet peccata tua. Et alibi VIII. 17
Imponebant manus super illos et accipiebant Spiritum
Sanctum. Cum viderent autem Simon, quia per impositionem
manuum apostolorum daretur Spiritus Sanctus obtulit
eis pecuniam, etc. Unde sic argumentari licet. Hoc
Sacramenta gratiam et opere operato Conferunt,
quae illud produunt vi applicationis ritus sacri,
atque in praefatis textibus, ex lavacro aquae in
Baptismo, renascimur, mundamur, salvamur
renovamur remittuntur nobis peccata imo et abluuntur.

Imper per impositionem manuum in Confessione. Datur Spiritus Sanctus; per penitentiam remissio peccatorum; per Eucharistiam vitæ.

Jaam? x. 23.

Ud. VI. 55

Ergo ex opere operato Sacramenta gratiam habent sibi ammenam.

BB Lachon
de Lendeville

94

12

[Faint, illegible handwriting throughout the page]

